

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Mussolini megfenyegette Franciaországot

A SZOMBATI MERÉNYLET UTÁN A MINISZTERELNÖKSÉG PALOTÁJÁNAK ERKÉLYÉRŐL BESZÉDET MONDOTT, AMELYNEK KÖVETKEZMÉNYEI LESZNEK

Újból elveszik a halálbüntetést az olasz törvénykönyvbe

— Az Estilap eredeti távirata —

Amíg a Népszövetség az örök béke utópiájának jegyében a népek testvériségét ünnepli, Olaszországban olyan nagyjelentőségű események játszódnak le, amelyek könnyen külpolitikai bonyodalmakra vezethetnek.

Ezek az újabb komplikációk összefüggésben vannak a Mussolini ellen legutóbbi elkövetett merénnyel. Az egész világ-sajtó hírt adott már arról, hogy szombaton délelőtt tíz órakor Rómában a Venti Settembre — (Szeptember huszadika) emlékoszlop előtt egy fiatal ember bombát dobott a miniszterelnök autójára.

A bomba szilánkjai néhány fűró-kelőt megsebesítettek, azonban Mussolini teljesen sértetlen maradt. Megállapították, hogy a merénylő Arneste Giovannini nevű 18 éves kőfaragó, aki Franciaországból a merénylet reggelén érkezett Rómába és utlevél nélkül lépte át a határt az Alpokon.

Ez a merénylet egész Olaszországban óriási izgalmat keltett. Csak utólag derült ki, hogy a merénylő

két bombát is dobott. Az első, amely a miniszterelnök ellen volt irányítva, lecsúszott a Mussolini autójáról. Ekkor a nép megrohanta a fiatalembert aki a második bombát üldözői felé hajította.

Ez a bomba szerencsére nem robbant fel.

A merénylet után nyomban a külföldi diplomácia számos tagja szerencseki-vánatát fejezte ki Mussolini elnök megmenekülése alkalmából.

A pápa egyházi áldását küldte a miniszterelnöknek.

Este hét órakor óriási tömeg tüntető felvonulást rendezett Mussolini tiszteletére. Mussolini megjelen a külügyminis-teri palota erkélyén, meleg

szavakkal mondott köszönetet a lelkesedés megnyilvánulásáért. Külpolitikai körökben élénk izgalmat keltett, hogy Mussolini

szokatlanul éles szavakkal kelt ki Franciaország ellen, amelynek kormánya eltűri, hogy az olasz emigránsok fasiszta ellenes agitációt folytassanak.

Ennek a következménye volt ez a merénylet is.

— Néhány komoly szót akarok mondani erről a helyről, azok számára, akik

túl az olasz határon büntös toleranciával szemlélik a fasiszta-ellenes mozgalom kínzósejtét. Ez a tolerancia felbonthatja a baráti

viszonyt, amelyre nemcsak mi, hanem ők is súlyt fektetnek.

A miniszterelnök kijelentette, hogy most már

a legerélyesebb eszközökhez folyamodik. Megszünteti a merényletek végnélküli sorozatát. Első sorban újból bevezeti a halálbüntetést

és azután újból a tettek korszaka következik el.

A néptömeg szünni nemakaró lelkesedéssel ünnepelte a miniszterelnök beszédét, amelynek előreláthatólag külpolitikai konzekvenciái is lesznek.

A miniszterium Nagyvárad rövidesen összeülő választott tanácsára bizza a költségvetés módosítását

3500 köbméter ingyen a tisztviselőknek és nyugdíjasoknak

Benedek Aladár pénzügyi tanácsnok most érkezett haza Bukarestből, ahol egy hétig időzött, hogy a költségvetés módosítása, s más városi ügyek elintézése érdekében eredményeket érjen el. Benedek Aladár tanácsnoknak sikerült is az ideiglenes tanács ingyenfa akcióját jóváhagyatnia, míg a költségvetés módosítása tárgyában azt a felvilágosítást nyerte, hogy a választott tanács nem sokára összeül, s módjában lesz, a törvény felhatalmazásánál fogva intézkednie.

Benedek Aladár különben utazó, s utja eredményéről a következőket mondotta:

— Általánosságban az ideiglenes bizottságnak azt a határozatát, amely a városi tisztviselőknek 2064 méter, a nyugdíjasoknak 1244 méter ingyen tüzfát utal ki, a 25703-as számú rendelettel sikerült jóváhagyatnunk. Ami a városi költségvetés módosítását illeti, az ideiglenes tanács azt kérte, hogy a közigazgatási tanács véleménye alapján a miniszter adjon Nagyvárad ideiglenes tanácsának felhatalmazást.

A költségvetés módosítását ugyanis az a körülmény teszi szükségessé és elodáztatatlanná, hogy amíg a bevételeknél

16.802.187 többlet mutatkozik, rendkívül sürgős kiadási tételekre nincs a városnak fedezete.

Arra a kérdésünkre, hogy a jelentékeny bevételi többlet milyen összegből állott elő, Benedek Aladár tanácsnoktól a következő felvilágosítást nyertük:

— Az eredeti költségvetés benyújtása alkalmával a miniszter több olyan tételt törölt, amely a gyakorlatban a bevételek elérésénél mit sem változtatott. Például törölték a Haditermény r. t. követelesét 863.724 lejt, törölte a miniszter azt a 250.000 lejt, amelyet Nagyvárad régi tanácsa

a farkasszobrok felállítására szavazott meg. A „Cele Trei Crisuri” számára megszavazott 100.000 lejből 95.000 lejt töröltek.

Ezek most bevételi többletként mutatkoznak, valamint a kaszárnyákért fizetett 500 ezer lejes bér-differencia és

a villamosmű tavalyi pénztári áthozatala 9 millió lei, mely eddig bonokban szerepelt. — Másfél millió lei többlet mutatkozik a taxáknál is.

A 16 milliós bevételi többletet a fondul comunalától a városnak járó milliók egészítik ki.

— Az ideiglenes tanács a felterjesztett memorandumban arra szorítkozik, hogy a jelenlegi helyzet szanálása mellett a közigazgatási törvény 240-ik paragrafusa alapján váljék lehetővé a bevéte-

li többlet felhasználása. A felső tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy

tekintettel arra, hogy az új választott városi tanács a közel jövőben megalakul, az lesz hivatva, hogy a törvény értelmében a költségvetés módosítása tárgyában határozzon.

Ugyanakkor bejelentettem — folytatta Benedek tanácsnok, hogy a drágaság és a költségvetésben történt nagy redukálások folytán a város már több

mint két millió kiadást bonként kezel.

Azt a felvilágosítást nyertem erre, hogy a többi városokban is ez a gyakorlat.

— Ami a tisztviselők 15 százalékos fizetésjavítását illeti, Georgescu inspektor intervenálni készül, hogy a regáti tisztviselők fizetésjavításával együtt rendeztessék az erdélyi tisztviselők fizetése is. Ugyanis a regátiak nem ismerik az itt már az 1912-es törvény alapján bíró drágasági és családi segélyt, amit a készülő egyetemleges 40 százalékos fizetésjavításba bekészülnek kalkulálni.

Egyelőre tehát Nagyvárad tisztviselői elestek a 15 százalékos fizetésjavítástól.

Irathozzon be a Hegedűs kotta-és kölcsönkönyvtárba

Atlantic nyári mozgó

4, 6 és negyed 10 órakor

Apollo mozgó

5, 7 és 9 órakor

Sláger! Ma hétfőn Sláger!

Segítség! milliomas vagyok

Humoros történet 7 hosszú felvonásban.

A főszerepben: Kolina, Charles Vanel, Helene Darly a „Rejtelmek háza” együttese.

Jön: A NYOMORULTAK

Új felvétel. Nem azonos a régivel

Mi újság?

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

Angyal Ilka halála

Akik a harminc körül járnak, azoknak még visszakísért a várad színpadról egy halovány arcú ezüstös hajú nő arcképe. Angyal Ilkát ez a távolbamosódott finom portré; Angyal Ilka, a nagyvárad színház anyaszínésznője volt. Angyalnak kellett lennie az életben is, mert azonkívül, hogy idevaló szerepléséről alig maradt valami emlék, akik mint gyermekek láttuk őt, égből szemeit, fehérre puderezelt és a matróna öszinte bájjával mindig, ha a rivalda elé állott.

Angyal Ilka a komárommegyei Kömlődön meghalt. Élete utolsó éveit ebben a kis faluban töltötte Angyal Ilka, aki a régi budapesti Népszínháznak egyik hírneves művészasszonya volt. A Népszínház bezárása után rövid ideig a vidék legjobb társulatánál szerepelt s különösen az abban az időben még reneszánszt élő népszínműveknek volt életadó lelke. A piros bugyelláris, a Felhő Klári, a Csókon szerzett völgyében voltak felejtethetetlenül szép eke-rei.

Mikor Angyal Ilka nyugalomba vonult, a budapesti színészek egy fejős tehenet ajándékoztak Angyal Ilkának, aki beteg volt és frissen fejt tejet kellett neki innia. A komárommegyei Kömlődön temették el 87 éves korában.

* **Az Astra ünnepe Zilahon.** Tegnap tartotta az Astra román kultúr egyesület ezévi közgyűlését, nagy ünnepség keretében. Az ünnepségen ekhós szekerek és lovasbandériumok fogadták a vendégeket, élükön Goldis kultuszminiszterrel, aki a közgyűlésen elnökölt.

x 2 Lei a legújabb vasuti menetrend.

* **A tanonctartó iparos urak és gyári üzemek figyelmét felhívja Muth Gyula igazgató,** hogy a tanoncok iskolai beiratására kitűzött 10 nap letelte után, hogy még néhány száz tanuló nem jelentkezett, ami a tanítás megkezdését zavarja. Egyébként az igazgató tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a beiratások határidejét i. hó 15-ig meghosszabbította, mely után az elmáradottak főnökei ellen a feljelen-

tést haladéktalanul megteszi. Későbbi beiratás a kirótt bírság megfizetése alól nem mentesít. Mindazok, akik szeptember hóig fel nem szabadultak, kötelesek az iskolába beíratkozni.

* **Eljegyzés.** Moskovits Bözsikét eljegyezte Goldstein Béla. (Minden külön értesítés helyett.)

KÉT KIS VICC

A hirtelen sok pénzhez jutott Kohnék a tengerparton nyaralnak. Délután hivatja Kohné a nevelőnőt és megkérdi:

- Hol vannak a gyerekek?
- A strandon.
- És mit csinálnak?
- Ásnak a homokban.

— Kisasszony — mondja Kohné ezt nem tűröm, van elég pénzünk, hogy ilyesmit munkásokkal végeztessünk el.

Egy táncgyűttes Amerikába megy turnézni. Miután azonban a bevándorlók oltási kényszer alá esnek, a primadonna elmegy a színházi orvoshoz és megkér, hogy végezze el az oltást.

— De kérem doktor ur — mondja a táncosnő — művészetem érdekében testemnek olyan helyen kérem az oltást, ahol senkisé láthatja, amikor táncolok.

— Akkor — mondja az öreg orvos és átad a színésznőnek egy kis fiolát — ostyában kell bevennie.

* **Az ősz Tusnádon.** Erdély gyönyörű, romantikus ősfenyvesében, Tusnádon legszebb az ősz. Mikor a balzsamlehelletű, karcsu sudár-fák túlbombjait finom ezüstragogyással tűzi át a szeptemberi alkonyatok bája, Tusnádon egy álomszűz tündéri pompáját árasztja szét. Az örökde magaslati levegő, a fenyők fenséges aromája, az erdőkösorús hegyek szellőgő csendje: mindez a nyugalom és az egészség. Pihenni ebben a csodás környezetben, gondoktól, izgalmtól távol, pihentetni a városi ember végsőkéig feszült idegeit, pihenni és gyógyulni: a természet maga jelölte meg erre Tusnádot. Nagyon helyes, hogy Sebő Imre, az egykori népszerű nagyvárad-i könyvkereskedő, akinek ott kitűnő hírű penziója van, gondoskodott róla, hogy az őszi szezonban is a legnagyobb kényelmet biztosítsa vendégeinek, akik ideális pihenőre vágyanak. Kényelem, elsőrangú ellátás, olcsó ár főtenyezői a pompás tusnádi penzionnak, mely a téli szezonra, téli sportra is berendezkedik. Sebő néhány napig Váradon időzik, s értekezni lehet vele déli 11—1 óra között a Berger Milka-féle könyvkereskedésben.

Ores! Severa és Ly Denise táncienomének utolsó felléple ma este Heyman Szinkörben.

Harry Liedtke és Lya Mara

játszák az

Erdész-leány

(Försterchristl)

című 8 felvonásos operett főszerepeit.

Látható ma, hétfőn 5, 7 és 9 órakor a

a Dorian-Filmszínházban

Eredeti kísérő zene.

Rendes helyárak.

* **A nagyvárad Lakásbérlok Szövetsége** szeptember hó 26-án, vasárnap délelőtt a Katholikus Kör nagyertermében közgyűlést fog tartani, amelynek a legkiemelkedőbb pontja a lakások felszabadítása elleni tiltakozás lesz. Tekintve a közgyűlés nagy jelentőségét, a Szövetség felhívja Nagyvárad egész bérlok társadalmát, hogy tekintet nélkül arra, hogy tagjai a bérlok szövetségének, vagy nem, teljes számmal vonuljanak fel a gyűlésre. Különösen kéri a szövetség az egyes nagyobb társadalmi csoportokat: a köz- és magántisztviselőket, iparosokat, munkásokat stb., továbbá a hadi-özvegyeket és rokkantakat, hogy a gyűlésen testületileg jelenjenek meg. A közgyűlés tiltakozását egy memorandum alakjában fogja a kormányhoz juttatni. A bérlok helyzete és harca a kritikus órákhoz közeledik, épen azért minden bérloknek eminens érdeke, hogy a közgyűlés impozáns megnyilatkoztatását megjelenésével fokozza. Felhívja a szövetség mindazokat a bérlokot, akik még nem tagjai a szövetségnek, minél előbb jelentsék be belépési szándékukat, mert a szövetség csak akkor tudja erőteljesen és sikeresen a bérlok egyetemes érdekeit szolgálni ha a város egész bérlok közönségét a háta megett érzi. Jelentkezni lehet Dr Rozvány Jenő. Str. Delavrance Ritoók Zsigmond-u.) No. 1, és dr Gellért Miksa Str. Josif Vulcan (Nagy Sándor-u.) No. 6. ügyvédeknel a hivatalos órák alatt.

x **Részlet fizetésre is előállít** temetéseket a „Kegyelet” Saspassage.

Időjárás

A szeptemberi kánikula változatlanul tart. Az egész Európában állandóan emelkedő hőmérséklet-ről adnak hírt. A spanyol hőhullámok úgy látszik északi és keleti irányban terjednek.

Jóslat: Továbbra is forró nyári meleg időjárás várható.

* **Vársánci eredmények.** Kinizsi—NTK 3:1, 2:1. Gólt Arany és Nagy Pista rugták. — Kinizsi ifj.—NTK ifj. 2:2, 1:1. — NTK—Kombinált Kinizsi 1-B. 1:0.

x Nagy Modell Album, Chic Parisien, Kabát Album megérkezett a Hegedűs Hirlapirodába.

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

x Valódi angol átmeneti kabátok nagy választékban kaphatók Hollósnál.

x Külföldi utunkról hazatérünk a legújabb modellekkel, Tauszné.

x **Káposztáshordók** 5—600 literesek, csavarral és fedőkel eladók a Népszövetségi Hangyánál, Str. Printul Carol (v. Szilágyi Dezső-utca) No. 5.

Vadász és Ehrenfeld tűzfakereskedők, telefonsz. 10-15

Heyman-Szinkör

ma utoljára bemutatja 5, 7 és 9 órakor

Carneval

Nizza királynője

a Königsmark és Megbélyegzett főszereplőivel. 7 felvonásos filmdráma

COCO a torreador

Főszerepben: Monty Banks.

Holnap kerül először bemutatásra

A pusztá virága

Collen Mooreval

Heyman szinkör

Kedd: A pusztá virága. Főszerepben: Collen Moore.

Szerda: A pusztá virága. Főszerepben: Collen Moore.

Csütörtök: A pusztá virága. Főszerepben: Collen Moore.

= **Carneval v. Nizza királynője** főszerepekben a Königsmark és Megbélyegzett alakítóival a legszenzációsabb kiállítású film, mely ebben a szezonban színre kerülhetett. A főszereplők már magukban a siker letéteményesei. Ma utoljára mutatja be a Heyman Szinkör az 5, 7 és 9 órás előadásokon. Jön: A pusztá virága, főszerepben: Collen Moore-val.

Victor Hugo
legszebb regénye**Nyomorultak****Victor Hugo**
legszebb regénye

Felszentelték a Barátok-temploma új harangjait

A várad-olaszi plébánia nagy ünnepe

A Barátok-templomának két új harangját szentelte fel vasárnap délután lélekemelő ünnepség keretében Bielik Imre dr. apostoli kormányzó. Az ünnepség ideje hat órára volt kitűzve, de a templom előtti térség már jóval előbb megtelt ünneplő közönséggel. A térség közepén díszesen felvirágozott társzekeren állt a két harang, hófehér ruhába öltözött, csöppnyi angyalszárnyakkal ékes apró leánykák örsége közt. Az egyik, nagyobb harang 13 mázsa súlyú, a következő feliratot viseli:

JÉZUS SZENT SZIVE IRGALMAZZ NEKÜNK. A VILÁGHABORÚ HŐSI HALOTTAINAK EMLÉKÉRE. A NAGYVÁRAD-OLASZ HIVEK 1926.

A másik kisebb harang 5 mázsa súlyú, alábbi felirással:

SZENTLELEK ISTEN TISZTELETÉRE. NAGYVÁRAD-OLASZ HIVEK 1926.

Az új harangoknak sok bámúlójuk akad. Egymásután érkeznek Várad távolabbi városrészeinek hívői egyházi zászlók alatt. A Szent-Vince-intézet növendékei apró, szentképes zászlókat lobogtatnak a harangok körül. A nagyközönség soraiban ott látjuk Cziffra Kálmán ny. főispánt, dr. Kiss Dömét, az Ügyvédi Kamara dékánját, Horváth Árpád bankigazgatót és feleségét, Jelinek Géza városi tanácsost és másokat. A Barátok-templomnak tornyán pontosan hatot üt az óra, amikor a templom bejárata elé gördül a püspöki hintó, amelyből fényes ornátusban lép ki Bielik püspök, udvartartása papjainak kíséretében. A díszes papi gyülekezet egyenesen a templom főoltárához ment, itt csón-des ima közben a püspök magára öltötte a püspöki palástot, feltette a süveget és a pásztorbotot kezébe véve indult kifelé a téren felállított szőszékre. Kint a papság kétoldalt elhelyezkedett és kezdetét vette az ünnepi szertartás, amelynek végeztével a püspök beszentelte az új harangokat, majd mélyenjáró, gondolatokban gazdag szentbeszédet tartott, amelynek végeztével püspöki áldást osztott.

Utána Brösztel Lajos c. apátkanonok olasz plébános ismertette a Barátok-templomának

Atmeneti kabát
Férfi öltöny
Börkabát
legjobb kivitelben,
legolcsóbb árban

MENDEL

Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 3.

történeti fejlődését, majd szívből fakadó köszönetet mondott mindazoknak, akik a két harang elkészítését áldozatkészségükkel lehetővé tették.

A szép ünnepség befejeztével az ünneplő közönség a templomba vonult, ahol Bielik Imre püspök jelenlétében Istentisztelet volt.

A váradi tifusz nyomában...

Halálra ítélt házak — Poros utcák és elhagyott emberek

Minden évben felüti a fejét a járvány Váradon, de hol veszélyesebb, hol veszélytelenebb. Az idén nagyobb arányú, mint máskor. A tisztí főorvos igyekszik megnyugtatót a közönséget, de ugyanakkor maga is beismerni kénytelen, hogy

a kórházban több mint negyven tifuszbeteg fekszik.

Az urifertály csatornázott, vízvezetékes és fürdőszobás lakásaiban talán nincs ok aggodalomra, de ki tudja, nem fenyeget-e veszély a kültelken, ahova sokszor nem ér el a hatóságok jótékony keze és ahol a lakosság szegénysége és tudatlansága pompás talaja a bacillusoknak. Főlkerekedtünk tehát a váradi tifusz nyomában... A püspöki-úton véges-véig ujonnan épült, apró házikókat találtunk. Afféle fáttyuhajtások ezek,

törvénytelen gyermekei a legális Nagyváradnak.

Hogy mi a bűnük ezeknek a szerencsétlen kunyhóknak, azt elmondja az egyik „háztuladonos”, különben egyszerű lakatos, aki éppolyan tehetetlenül áll a tifuszi járvánnyal szemben, mint a hatóságok szigorúsága ellenében.

— Nem volt lakásom hónapokig, tizedmagammal hálтам egy kicsiny szobában,

azért vettem ezt a parcellát, s szerezttem hozzá lassan-lassan vályogot, dongát, meg maltert. Aztán nekifogtunk és hat hét alatt felépítettem a kunyhót. Voltunk hozzá elegendő: az egész családom együtt dolgozott...

A kis házat persze nem mérnökember tervezte, s a városi tanács, de még a szépművészeti bizottság sem foglalkozott vele. Azaz, hogy amikor foglalkozott,

akkor csak kimondták, hogy az engedély nélkül épült házat le kell bontani.

Határozat, amelyet nem lehet végrehajtani. — Mert ugyan ki vállalná a felelősséget akkor, ha ezer meg ezer váradi polgár hajléktalanvá válik? De a határozatnak azért mégis volt fogantatja. És pedig az, hogy a város levette a kezét ezekről a háztuladonosokról, akik sem csatornázást,

sem vízvezeték nem kaphatnak. Ugyanez a helyzet az árvízverte vidékeken, amelyeket

hol a Körös, hol meg a Pece fenyeget ma is.

Nos, ezeken a vidékeken kerestük a váradi tifuszforrást. Nem sikerült ugyan ráakadnunk, de annál inkább találkoztunk azokkal a veszelelmekkel, amelyek — különösen tifuszi járvány idején — nagyon is aggályosak. Már a központban óriási porfelhő fogadott,

mert az utcaseprők, a helyet, hogy eltüntették volna, felkavarták a port.

Különös módja ez az utcák tisztogatásának: csak éppen Váradon divatos. Emellett találtunk olyan utcákat, amelyeket már hetek óta nem öntözték, s ahol (ha a por terjeszti a bacillusokat), nagyszerű melegágya van a tifuszi járványnak. Az Össi-ter környékén más panaszok is vannak.

A Pece vize állandóan dögökkel van tele,

amelyek ott rohadnak és terjesztik a vészt. Így meséli az egyik lakó, aki szerint már többször fordultak a hatóságokhoz emiatt panasszal. Nagy baj az is, hogy egyes szeméteskocsik a szemetet ott rakják le a Pece mellett, jóllehet a szemétkerakó az Aradi-ut végén van.

Efőlött sem szabad napi-

rendre térni, különösen tifuszi járvány idején. A külváros elhagyatott lakóit is meg kell védeni a betegség ellen.

— Orvos, az nem lakik a mi vidékiünkön —

halljuk a cinikus panaszt, — de nincs is rá szükség, mert a magunkfajta szegényember csak akkor megy orvoshoz, amikor már késő!

Szegény öreg embert találtunk egy ócska kis ház előtt. Virágokat öntözött: vele is beszéltünk. Több szó során azt is megkérdeztük tőle, hogy van-e valamire szüksége. A házigazdához, vagyis az adófizető polgárhoz szöltünk.

— Nincs nekem instálom szükségem semmire! — válaszolta kurtán-furcsán.

— Hiszen akkor maga a világ legboldogabb embere, bátyám!

— Boldog? Hát ugyan: dolgozni tudok, enni tudok, mi kell még? Nem kell nekem semmi...

Hja, ha mi addig váránk, amíg az ilyen ember panaszkodni kezd... Gondolni kell a kültelkek lakóira, emberek!

Törekvés-Husos 1:0 (1:0)

A Rhédey-kerti pályán vett revansot tegnap délután a nagyváradi Törekvés a kolozsvári Husosoktól, akik két hét előtt legyőzték a váradiakat. A mérkőzést 1:0-ás eredménnyel, hosszú küzdelem után a váradiak nyerték meg. Az izgalmas meccsről alábbi tudósításunk számol be:

Kiss Kálmán bíró sipjelére a csapatok így állnak fel:

Törekvés:

Máthé

Bártha-Székely

Gróh-Török I.-Szilágyi

Plesch-Székely II.-Barátki-Ströck I.

-Zsiga

Husosok:

Politzer

Arnold-Mátray

Szilágyi-Gábor I.-Hörinkás

Dézsi-Kaucsár-Gábor II.-Gyarmati

Marozsán

A Husosok kezdik a támadást és mindjárt az ellenfél kapuja elé

kerülnek, de a labda kapufa felett repül. Az első félidő vegyes támadásokkal telik el. A 40-ik percben a NAC-tól kölcsönként

Ströck István szép lapos lövéssel a kapu sarkába helyezi a labdát.

A második félidő szabadrugásoktól, faultoktól tarkított játékka semmi eredményt nem produkált és a beálló sötétség végül szakította a már-már veszélyesnek látszó mérkőzésnek.

Óriási mennyiségű

női kötött kabátok,
mellények és puloverek
érkeztek, meglepő
1525-1 olcsó árakban

Klein Vilmoshoz
Bul. Regele Ferdinand 3.

Karikagyűrűk

és minden más ékszerek nagy választékban, olcsó árban kaphatók

Uránál

Nic. Iorga 8.
(Zöldfa)-u.

ŐSZI vásár

Óriási

árleszállítással!

Prima mosott
sifon 39°.

Duplaszéles le-
pedővászon
125°.

Mosó velour
79°.

Tenis flanel
39°.

Gyapju férfi
szövet 298°.

Női ruha szövet
149°.

Selyem maro-
chene 298°.

Au
Printemps
(Missir)

A NAGYVÁRADAI ESTILAP REGÉNYE

GRÓF KOHN

Írta: PAUL LANGENSCHNEIDT

Mi történt eddig?

[Kohn Izidor egy német hercegség székvárosában levő híres könyvkiadó cég főnöke egyszer a székváros arisztokráciája által rendezett jótékonyági estélyen iskolatársa Holm vértesskapitány révén megismerkedik Tekla grófnővel és ennek nevelt lányával Dórával, akibe Izidor halálisan beleszeret s már arra gondol, hogy feleségül veszi. — Az udvarnagy Dóra nagybátyja Izidor-nak üzletet ajánl: adja ki a cég a hercegség husz kötetre terjedő történetét, amelyet ő, Holm gróf irt meg, Kohn Izidor meggondolási idő után levelet ír az udvarnagynak, akinek bejelenti, hogy hajlandó az üzletet megkötni, ha Dóra grófnőt feleségül hozzá adják. Holm s Tekla grófnő igyekeznek rábeszélni Dóra grófnőt, mert ez a házasság kisegíti a családot az anyagi zavaraiából. Dóra ifjúságában egy Trettach Hans Joachim főhadnagy iránt komoly vonzalmat érzett, visszautasítja Kohn Izidort, a kérését. Tekla grófnő biztatására végre Dóra enged és az eljegyzés megtörténik. Közben hazaérkezik Trettach Afrikából. Eljön az esküvő napja. Dóra visszavonul a hálószobába. Izidor belopódzik a bezárt szobába és viaskodni kezd Holm Dórával, aki undorral dobja el magától férjét és öklével arcába sújt. Izidor megsemmisülve távozik. Dóra továbbra is távollartja magától Izidort. Ezekben a napokban kezdenek gyülekezni a súlyos anyagi gondok sötét felhői a Kohn-cég felett. Dórában felébred a régi szerelem Trettach iránt. Találkozót ad neki és odaadja magát a férfinak. — Pár nap múlva Izidor és Dóra együtt mennek egy előkelő estélyre, ahol Izidor észreveszi, hogy Trettach állandóan Dóra körül van. Szól Dórának, hogy menjenek haza. Dóra vonakodik. Ekkor Trettach rendreutasítja Izidort, aki sejtí, hogy felesége és a férfi közt van valami, öklével arcon üti Trettachot, aki párbajra hívja Izidort. Dóra fél, hogy Trettach elesik a párbajban. Izidor azt mondja Dórának, hogy Trettach-tól tudja, hogy megcsalta őt. Dóra tagadja ezt, mire Izidor felszólítja, hogy írjon Trettachnak s jelentse ki a levélben, hogy hazugságot mondott a főhadnagynak. Dóra nekifog, de képtelen a levelet megírni. Arra gondol, hogy Trettach, a házasságtörő nem lehet Izidorra, aki viszont halálra sebezheti Trettachot. Ezért inkább odaadja magát Izidornak, csak ez mondjon le a párbajról. Izidor megírja Trettachnak, hogy nem párbajozik. Így végre csakugyan feleségévé válik Dórá. Reggel azt a hírt hozzák, hogy Trettach öngyilkos lett. Dóra súlyos idegrázkódáson megy keresztül. Az egész város beszél az ügyről; mindenkinek a rokonszenve az öngyilkos tiszt és Dóra felé fordul, Izidorról pedig megvetéssel beszélnek. A vállalat egyre rosszabbul megy, a hitelezők szorongatják.]

(Folytatás.) 48

Izidor csodálatosan nyugodt volt; szinte megkövült. A síró Goldschmidt pedig elküldte a bolti szolgát, hogy kerítsen egy ko-

csit. Az öreg prokurista vissza akarta tartani Izidort addig, amíg a hitelezők mind el nem távoztak. Amikor végre felségítette gazdájára a felöltőt, Izidor keze hozzáütődött a felöltő zsebében lévő revolverhez, amelyet ultra magával szokott vinni s amelyet tegnap óta még nem vett ki onnan.

Már hajnali három óra felé járt az idő. Csukott kocsi állt meg az ajtó előtt, a kocsi mellett feszes tartásban a bolti szolga.

„Haza?” kérdezte a kocsis.

Izidor némán bólintott.

„Parancsára!”

A kocsi ajtaja becsukódott, a ló kocogni kezdett.

„Oda a pénz — nem kár érte; — oda a becsület — nagy kár érte; — oda a bátorság — minden hiába” — a kocsi katógásából ez csengett makacsul Izidor fülébe. Nem volt több pénze, becsülete, semmi bátorsága.

Látta, amint a hitelezők megteszik ellene a följelentést; tudta, hogy azok bizony nem ismernek irgalmat. És a maguk szempontjából mégis igazuk volt. Hol az a bíró, aki az ő szívébe tekintene, aki enyhítő körülményül tudná be felesége iránt érzett nagy szerelmét, vágyódását?

És még egyszer elvonult előtte egész élete. Világosan látta, hogy sohasem vették őt komolyan a nemes urak, sohasem tartották magukhoz hasonlóknak; nem csevegtek, nem tegeződtek vele, — nem, csak pénzével. Vér vizzé nem válik, faj állt fajjal szemben... És ő is, annak ellenére, hogy megkezesztették, zsidó maradt szívében, aki a más népből valókat kihasználta, ugródeszkának tekintette. És világossá lett előtte életének legnagyobb tévedése is. Százszor eldicselkedett jegyverével, amely erőt, biztonságot adott neki: a pénze. És ő épen ezt a pénzt elpocsékolta, két kézzel szórta az arisztokratáknak, jegyvertelenné tette magát, titkát kiszolgáltatta nekik, mint Sámson Delilának. És nem maradt más, mint a szegény, gyűlölt, kiutasított, kitaszított zsidó. Bár kitörölhetné életéből a legutóbbi éveket, bár újra kezdené az egészet, akkor most tudná, hogyan gyűrje le ellenségeit. Szükségen, morzsánként adni, csak feltételeken ígérni... Akkor most csuszva-maszva jönnének elébe, akkor minden pofont türelmesen zsebredugtak volna, azok a nemes urak!... Minden pofont?... Trettach jutott Izidornak eszébe, az az átlótt halantéku ember. Türelmesen fogadta az tőle az ütest? Hát mégis kétféle nemes van, amint kétféle a zsidó is? Hát nem rejőzik-e a nemességben a legnemesebbeknek egy erős falanksza, egy elpusztíthatatlan magva; ezek azok, akik félelem nélkül, erősen tisztán tartották becsületüket, akik, ha a szenvedély viharában hibáztak, ha egy más valaki bemocskolta becsületüket, — akkor határozott kézzel kiegyenlítették a számlát így vagy amúgy? Az a nyomasztó sejtelen kezdett ébredni Izidorban, hogy a valódi nemes, az igazi arisztokrata, amilyen Holm Alex vagy Trettach volt, sohasem tudott volna öhozzá közelni, aminthogy az igazi zsidó sem alakult volna gróf Kohnná, sohasem furakodott volna az előkelő körökbe, nem pocsékolta volna el a pénzét idegenek kedvéért, nem

jegyzett volna el grófkisasszonyt és ennek kedvéért nem hagyta volna el hitét.

Lassan huzta elő zsebéből a revolvert.

Nem volt tisztában vele, mit cselekszik. Azt hitte, hogy levonja a viszonyok kényszere folytán a konzekvenciákat, amiket saját érzelme, gondolkodása, becsület-érzése ráparancsol. És fogalma sem volt arról, hogy ő még ebben a legvégső, legkomolyabb órában is az élet komédiása volt, aki a magasabban állókra kacsintgatva azoknak ítélete szerint cselekedett, — nem tudta, hogy az a férfi, akit ő leginkább gyűlölt, akit ő maga kergetett a halálba, igen épen az a férfi volt még most is mintaképe. Az a férfi kinyújtotta öklét a sírból és a revolvert az ő kezébe nyomta. Az öngyilkosság gondolata annyira erőt vett rajta, hogy egészen elfeledkezett otthonáról, holtan fekvő feleségéről, még azt sem kérdezte magában, vajon elsőszülött gyermeke fiú-e vagy lány, él-e, vagy követte anyját. Ő most csak önjöngő hitelezőit látta s azt hitte, hogy ideges rendőröklők feltartóztatják a kocsit, fogásba vetik őt, mint csalót. Látta magát a vádlotak padján...

Felhuzta a revolvert.

Női kabátok

legolcsóbban

Weher, Model-Aruház

Viahuja (Szent János)-utca 6. sz.

Nem kell reklám,

csak jó áru olcsó árban!

Hetiárjegyzék

Vizes pohár csiszolt	5°—
Boros pohár csiszolt	3 50
Likörös pohár csiszolt	3°—
Vizes kancsó kristály	30°—
Boros palack kristály	30°—
Mély lapos tányér/fehér	15°—
Csemege tányér fehér	10°—
Teás, kávé csésze fehér	28°—
Mocca csésze színes	20°—
Teás, kávé készlet színes	400°—
Mosdó készlet színes	450°—
Étkező készlet felszerelve	1500°—

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fraji Komlós Testvérek

ORADEA NAGYVÁRAD

Gyári raktár, nagykereskedés
Str. N. Iorga (Zöldfa)-utca 13.

2822

Parfumeria DIANA

Piaja Mihai Vileazul 6. sz.
(Nagyipiac-tér)

Kereskedelmi Csarnok palota

Legolcsóbb bevásárlási forrás az összes külföldi parfümök, kölni vizek, szappanok, gummiárúk és háztartási cikkekben

Tessék meglekinteni!

Goldis miniszter csütörtökre halasztotta a váradi színház koncessziójának kiadását

Hogyan hiúsult meg Tabéry Géza szinigazgatósága?
Mi történt péntektől — máig

Azoknak az uraknak az agyában, akik péntek este résztvettek egy színházügyi értekezleten, szép terv fogalmazott meg. Azt határozták el ott, hogy álljon egy magyar író a nagyváradi színház kapujához. Dörömbölje fel késő szeptemberi éjszákban és ahol most sivar zöllek várnak éhes szájjal és álmotag pátyolók készülnek összeomlani, teremtsen pezsgőt, lopjon új színeket a rivalda csüggedő fényébe. Nem új dolog és elképesztő esemény, hogy író, vagy újságíró vezessen színházat, hiszen a metropolisok színházainál is inkább kerülnek ki már a szerkesztőségi asztalok és könyvespolcok mellől a fésült gondolatokkal felszerelt direktorok, mint a kórlista-sors-üres szája mellől. De még csak Erdélyben sem lett volna precedens, ha író veszi át egy színház vezetését. Ott van Temesváron Franyó Zoltán, aki már eredetileg koncesszió birtokos és megelőzött néhány mesterségbeli színházi embert.

Tabéry Géza igazgatása megfellelt volna a mi várakozásunknak, de ma, hogy ez a megoldás is kufenekén van, sokkal egyszerűbb és kézenfekvőbb megoldásokat is el tudunk képzelni. A mi képzeletünk már nem ragyog és nem repül többé ittas diákszerelémmel, amikor a színházról van szó. A város legszebb terén álló nagyszerű hajlék felé, mely büszke korinthusi oszlopain is görnyedni készül az idők viharai alatt és immár hullogatja omló szoborkönyveit, óvó tekintetünk fordul csak évek sora óta, mint a féltett beteg felé. A beteg felé, mely áll és jár még és hivatást teljesít, de a végzet ráírta bélyegét, — vajjon meddig lesz a miénk? Ugy éltjük ezt a helyet, hogy nem óhajtjuk és nem akarjuk, kívánságunk ellenére van, hogy tovább kísérletezzenek vele. Azt a szinigazgatót akarjuk ettől a perctől kezdve, aki holnap a kenyértelen magyar színészeket megszólaltatja a sok nagy előd által megszentelt váradi színház deszkáin.

A koncesszió körüli bonyodalom egész histórikumát, a péntek esti tárgyalástól kezdve, itt adjuk:

A városházán pénteken este tartott értekezleten a Magyar Párt részéről Kocsán János dr

senátor, Szabó Károly és mások jelentek meg. Tulbure György, városi tanácselnök előadta, hogy ha a nagyváradi magyar színházat most rövidesen meg akarják nyitni még pedig olyan igazgatóval, akire a város magyar és román lakossága egyaránt bizalommal tekint, — akkor két mód van a megoldásra. Az egyik mód az, hogy Barsan Olimpia, a kolozsvári román nemzeti színház művésznője kap koncessziót a váradi magyar színházra és aztán

havonta nyolc este tartana román előadást, a többi estén pedig Parlagi Lajos társulata játszhatná.

A megoldás másik módja pedig az: ajánljon a Magyar Párt vagy Parlagi Lajos egy olyan magyar férfit, aki iránt a hatóságok és a román s magyar közönség mind bizalmat mutatnak,

ez a férfi azután megkapná a koncessziót s művezető igazgatóul szerződhetné Parlagi Lajost.

Tulbure Györgynek erre a felhívására az értekezleten szintén résztvevő Parlagi Lajos kijelentette, hogy őszintén nagyrabecsüli Barsan Olimpia asszony művészi kvalitásait,

de ő a maga részéről nem mondhat le egy erdélyi magyar szinigazgatói koncesszióról;

ezzel szilipet bontana fel és ezért nem vállalhatná a felelősséget.

Hajlandó viszont egy olyan személyt megnevezni, akire hatóságok és közönség egyaránt szimpátiával tekintenek s

akivel, mint a koncesszió birtokosával, ő (Parlagi) örömet dolgozik együtt.

Ez pedig — mondotta Parlagi Lajos — nem más, mint Tabéry Géza.

Az értekezleten jelenlévő román férfiak — Tulbure György, Popa György és mások —

elfogadhatónak találták Parlagi ajánlatát.

A szintén ottlevő Tabéry Géza vállalta a neki szánt feladatot, hangsúlyozta azonban, hogy itt már nemcsak a koncesszióról és nemcsak a magyar színházról van szó, hanem

elsősorban a nagyváradi magyar színészekről, egész sereg existenciáról,

ő tehát a maga részéről semmiestre sem mehet bele olyan megoldásba, ami újabb halogatást jelentene.

Ha 48 óra alatt nem tudja kézhez kapni a koncessziót, akkor az egész akciótól visszalep.

Az értekezlet résztvevői abban állapodtak meg, hogy Tabéry Géza, Tulbure tanácselnökkel együtt vasárnap Zilahra utazik, hogy az Astra román kulturális egyesület ottan rendezett országos ünnepélyén jelenlévő Goldis László kultuszminisztertől a koncessziót kikerje. A koncesszió iránti folya-

modványban Tabéry Géza nyolc idegen állampolgár-színésznek a beengedését kérte.

Tegnap, vasárnap délből egy órakor érkezett Tulbure György, Tabéry Gézával Zilahra, ahol az Astra-ünnepség első fejezetének már vége volt. Lupas közegészségügyi miniszter — akit otttaláltak — megígérte, hogy ő is résztolni fogja Tabéry kérését.

Goldis miniszter a diszebednél ült és amikor Tulbure György és Tabéry Géza hozzáléptek, már épen távozni akart, mert várta autója, hogy Szinájába vigye, Tulbure előterjesztésére Goldis miniszter kijelentette, hogy

nem szeretné, ha Nagyvárad közönségének kívánságát másodszor sem teljesíthetné,

ezért a legmesszebbmenő jóakarrattal kezeli az ügyet, azonban

ez alkalommal, minimális ideje sincs az elintézésre.

— Utazzék Tabéry Géza — mondotta a miniszter — csütörtökön Bukarestbe, nem fogok semmiféle bizottságot összehívni, csak Crainic államtitkárt és Minulescu vezérigazgatót kérdezem meg s aztán kiadom a koncessziót.

Ezzel a miniszter elbucszott Tulbure Györgyötől s autóra szállt míg Tulbure Nagyváradra utazott, Tabéry pedig hazatért Nagyváradra.

Az Estilap munkatársa előtt kijelentette Tabéry Géza, hogy

a negyvennyolcórás misszió, amit magára vállalt, véget ért és most már ő tovább nem vállalja ezt a szerepet.

Kiemeli Tabéry Géza azt a lelkes egyenes munkásságot, amit Tulbure György a színház érdekében kifejtett.

Repülőgépen csempészték perzsaszőnyeget Konstantinápolyból Bukarestbe

Harminc milliós kára van az államnak

— Bukaresti tudósítónktól —

A Cuvantul jelentése szerint a bukaresti hatóságok tegnap óriási csempészetnek jöttek a nyomára. A csempészek nem mindennapi eszközt választottak üzletük lebonyolítására: a Franco-Romana repülőtársulat repülőgépein Konstantinápolyból nyakra-főre hozták be a szebbnél-szebb perzsaszőnyegeket.

A csempésztést a következőképpen fedezték fel:

A baneasa-i légikikötő személyzete többször észrevette, hogy két aviatikus, Konstantinápolyból jövet leszállás után

óriási csomagokat emelt le a gépről

és azokat rögtön a repülőgép raktárába vitte.

Két nappal ezelőtt ez a két aviatikus: Lounnel és Gardon (mindkettő a Franco-Romana szolgálatában áll) nem a menetrendszerű időben

szállt le és három újabb hatalmas csomagot vett le a gépről. Tudomást szerzett a dolgról Traian Costache a légi kikötő vámőnöke és Grigorie Georgescu főbiztos, akik nyomban hozzáfogtak az ügy megvizsgálásához. Munkájuk sikerrel járt. Ugyanis néhány órával a leszállás után

a két aviatikus a hatalmas csomagokat felpakolta a repülőtársulat autójára és az egészet elszállította a C. I. Vasilescu-utca, ahol egy ismerősük lakik.

A vámosok kikérdezték a sofőrt, aki megmondta a pontos címet, ahova autón mentek. Csakugyan a vámosok

23 rendkívül nagy értékű perzsaszőnyeget találtak a jelzett lakásban.

A lakás gazdája, akinek ne-

vét a nyomozás érdekében egyelőre nem közlik, bevallotta, hogy már hosszabb idő óta vásárol perzsa szőnyeget a két aviatikustól.

Az államot eddig körülbelül 30 millió lejes károsodás érte

a vámdíjak elmaradása folytán.

A vizsgálat tart.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 257.

BERLIN 12330 PARIS 150250
NEW-YORK 51775 PRAGA 153250
LONDON 251350 B. PEST 72.55
BECS 7310 MILANO 187250

x Féláru magyar vízum ára, illeték 260, kurir díj 100 lei, igazolvány 100 lei, összesen 460 lei a Hegedüs Hirlapírodában.

— ŐSZI —
KALAPUJDONSÁGOK ROTH M. UTÓDÁ-nál

Értesítés

Orest Severa és Ly Denise táncművészek, kik két napon keresztül bámultak a közönséget, még a mai napon utoljára lépnek fel a

HEYMAN SZINKÖRBEN,

ugy a délutáni, mint az esti előadásokon.

Orest Severa és Ly Denise művészetéről ez alkalommal felesleges megemlékeznünk, mert a szombat és vasárnapi látogatóknak örök emlékeztükben fog élni.

Senki ne mulassza el a kedvező alkalmat!

Ma este utoljára lépnek fel teljesen új műsorral!

Ha olcsóért akar

gyermekmellényt, pulóvert és kabátot beszerezni, keresse fel vételektelezetség nélkül

KLEIN VILMOS
céget, Regele Ferdinand 3.

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

x 2 Lei a legújabb vasúti menetrend.

Tartós iskolaharisnyák
olcsón KERTÉSZNÉNél
Avram Iancu (Kossuth-u.) 2. Sas kávéházzal szemben.

ÚJ NÉMET KÖNYVEK

a Hegedűs Hirlapiroda Kölcsonkönyvtárában.	
Bennet Arnold: Die Stadt der tausend Freuden	5444
Braunhoff: Das gestohlene Ich	5445
Meyrink G.: Die Leimtüchischen Champignons	5446
Jerome K. Jerome: Sie und Ich	5447
Scheffauer H. G.: Das Champagnerschiff	5448
Hugo V.: Das Jahr der Guillotine	5449
Veber P.: Ja, ja die Liebe	5450
Zobelitz: Das Fräulein und der Levantiner	5451
Fröschel G.: Der Korallenfrosch	5452
Gebhardt H.: Der Januskopf	5453
Lint H.: Bimmelgang	5454
Mann Heinrich: Der Kofi	5455

Megnyílt az iparos Pincevendéglő

az Ipartestület házában, ahol olcsón és jól lehet étkezni. Zónareggeli 1 pohár sörrel 18 lei. 1 pohár sör 9 lei. Abonenseket olcsón elfogadok.

Teljes pártfogást kér
A TULAJDONOS

A Kinizsi fényes győzelme a spanyol csapatot

Temesvár-Bilbao 3:0

Erdély labdarugósportja ma, ugylátszik Középeurópa sportjának vezetőhelyén áll. Várad kombinálta, azonkívül a temesvári Kinizsi sorra verték az ittjárt külföldi csapatokat és ma már büszkén mondhatjuk, footballsportunk reprezentánsát méltó ellenfélnek tartja a világ legjobb tizenegye is.

Most járja turáját Középeurópában a többszörös spanyol bajnok, a Bilbao, amely a múlt vasárnap

Budapest 2:1-re verte a magyar válogatottat.

A Bilbao tegnap Temesváron mérkőzött, a Kinizsi volt az ellenfele és

a kitűnő bánáti bajnokcsapat 3:0-ra verte a spanyolokat.

A Kinizsi pályáján több mint hat-ezer ember szorongott, az eredményért, és a lelkes publikum zajos tüntetést rendezett a győztes csapat mellett. A bíró sipjelére a temesváriak így állottak fel:

Zombori

Steiner II.-Hoksary

Teszler-Vogl-Steiner I.

Tanzer-Lázár-Vezer-Teleki-Zemler

Az első félidő állandó Kinizsi fölény jegyében telt el. A vezető Zemler lőtte. Félidő: 1:0 Kinizsi javára.

A második félidőben a spanyolok lábrakapnak és hamarosan lénybe kerülnek, de

a nagyszerű temesvári védők minden támadásukat húsul.

A második félidő góljait Teleki és Wetzler lőtték.

A mérkőzés végén lelkesen ünnepelték a győztes csapatot.

Meinl Gyula

kávé- és teabehozatall társaság lerakata
Nagyváradon

A Meinl Gyula világcég egyedárusítási joggal felruházva lerakatot létesített a Wurst József-cégnél, a Reg. Ferdinand-uton. A Meinl név ma már ugyszólván fogalom. Pörkölt kávéi, teái, cacaója, csokoládéja és egyéb más cikkei világhírűek, amit csak úgy tudott megszerezni magának, hogy tényleg elsőrendű minőségű árut hoz forgalomba.

Ma már saját kávé- és teakultúrájuk van a cégnek, ahonnan a leggondosabb válogatás, hosszas keverési próbák után kerülnek a legizetesebb, legzamatosabb, legjobb illatú kávé- és tea-keverékei a fogyasztó közönség asztalára. — Csak örömmel üdvözölhetjük, hogy városunk kereskedelmi életének dizéjére, Bartsch Ernő, a Wurst József-cég főnöke áldozatot nem kímélve, egy ilyen nagy névvel szaporította a várad világcégek számát.

Aki egyszer megismeri a Meinl-árut, az többé nem tud más kávé, teát inni. Egyetlen egy próba meggyőz erről mindenkit. Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesít a lerakat úgy, hogy egész Bihar-megyében, még a legkisebb helyen is mindenki élvezheti a frissen pörkölt Meinl-kávé, a legzamatosabb Meinl-teát és a többi Meinl-féle cikkeket.

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

Képes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-harisnyák, speciális köt-szerek, női és férfi övszerek.

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

Tűzifa és kőszén

szükségletét a legutányosabb árban beszerezheti

"SYLVANIA"

tűzi- és széntelepnel

Horia (Báthory)-utca 26.

Telefon: 208. 2921

KÉRTHELYISÉGEM

megnyílt!

Berkovitsné

orth. kóser

ארטה. כשר

vendéglője

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

izletes házikonyha. Mértékelt árak

Mérlegképes

hites könyvelő

magyar-német levelező, több évtizedes nagykereskedelmi gyakorlattal, abszolút megbízható munkatérő, önálló adminisztrátor, megfélelő elhelyezkedést keres, esetleg fél napi munkát is vállal. — Szíves érdeklődéseket „Munkaerő” jelige alatt a Hegedűs Hirlapiroda továbbít. 565

200

darab hajlitott **szék** minden színben és mintában kerülnek olcsón eladásra egyenként is

Josif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 10.

Butorok

hálók ebédlők, uri szobák
hajlitott butorok
gyári árban beszerezhetők

Wallerstein Ferenc utódai
Daniberg és Waldner-cégnél
Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 19. szám

Halálos vasuti katasztrófa a bukarest-temesvári vonaton

Négy halott, huszonkilenc sebesült

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap reggel ismét nagyarányú vasuti katasztrófa történt a Temesvár-bukaresti vonalon. A 101 számú gyorsvonat reggel nyolc órakor Cotești állomáson

összeütközött egy teljes gőzszel szembejövő személyvonattal. Az összeütközésnek borzalmas hatása volt. Mindkét mozdony és három személykocsi tört össze és az utasok egy része súlyosan megsebesülve a romok közé került.

A mentési munkálatok azonnal megkezdődtek. A romok közül

három halottat és nyolc sebesültet szabadítottak ki.

A sebesülteket a bukaresti kórházba szállították. — Utközben azonban

még egy sebesült meghalt.

Később érkező jelentések szerint a súlyosan sebesültek száma huszonkilencre emelkedett, több közülük menthetetlen.

Megállapították, hogy a személyvonat vezetője okozta a katasztrófát, aki a tilos jelzés ellenére nem állította meg a vonatot. A katasztrófa után

a mozdonyvezető leugrott a vonatról és elszaladt. A csendőrség nyomozza az eltűnt mozdonyvezetőt, aki minden valószínűség szerint a környéken bujdosik.

A katasztrófa híre Temesváron nagy izgalmat keltett.

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	359 pénz	356 áru
Dollár	199—	200—
Cseh korona	588	592
Svájci frank	3840	3860
Osztrák shilling	28—	2820
Francia frank	577	585
Angol font	966	968
Olasz lira	720	725

Bukareshti zárlat

(déli 12 órakor)

BUDAPEST	—	—	28—
BECS	—	—	2810
PARIS	—	—	580
LONDON	—	—	968
ZÜRICH	—	—	3860
MILANO	—	—	720
NEW-YORK	—	—	200—
PRAGA	—	—	590

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

Nagyváradai javaslatok győztek a lakásbérlő szövetségek temesvári kongresszusán

Megalakult a romániai lakásbérlők országos szövetsége

Vasárnap országos kongresszusra gyűltek össze Temesváron a romániai lakásbérlő szövetségek. A kongresszuson, amelyen De Logojan tábornok (Bukarest) elnökölt, a nagyváradai szövetséget dr. Rozvány Jenő főtitkár képviselte, aki részt vett valamennyi vitában. A gyűlés legkiemelkedőbb pontja a lakásvédelmi intézkedések kérdése volt, amire nézve némi módosítással elfogadták a nagyváradai lakásbérlők szövetségének az Estilap hasábjain már ismerttetett javaslatát. Ennek lényege — mint tudjuk — a bérletelőknek 5 évre való meghosszabbítása, az építkezés megindítása a városok utján, a lakásadó-alap megteremtése és végül az igazságügyi és közigazgatási sérelmek megszüntetése. Ugyancsak a nagyváradai szövetség indítványát fogadta el a kongresszus a rekvizitációk megszüntetésének a kérdésében. Az aktuális kérdések tárgyalása után ki-

mondták a romániai lakásbérlők országos szövetségének megalakulását és elhatározták, hogy csatlakoznak a bérlők nemzetközi szövetségéhez.

* Két medve garázdálkodása Jasi főterén. Bukaresti tudósítónk táviratozza: Jasi főterén néhány nappal ezelőtt egy cirkusz ütötte fel sátrát. A cirkusznak nagy állatsereglete is van, amelyből tegnap este két medve kiszabadult. A medvék Jasi egyik forgalmas terére mentek, ahol a járőrelők közt óriási pánik keletkezett. A medvék rávetették magukat egy Jon Petrovici nevű iparosra, akit a földre tepertek. Az egyik medve aztán leült a földön fekvő halálra rémült ember hátára. Petrovici iajveszékeltetésére többen megkísérelték az állatokat elkergetni, de a medvék nem igen hagyták magukat és a végén mindenki megutamodott előlük. Félóra hosszat garázdálkodott a két állat a piacon és ezalatt még a rendőrök is elmenekültek a közből. Végül a cirkusz állatszeli-ditői fogták el a medvéket és visszavitték a ketrecbe.

Ujabb nyomon a rendőrség a jogakadémiai betörés ügyében

A jogakadémián történt kasszafurás ügyében a nyomozás döntő stádiumba jutott. A rendőrség bünyűi osztálya két napon keresztül minden momentumra kiterjedő figyelemmel eszközölte a tanukihallgatásokat és mára megállapítást nyert, hogy

a bűncselekmény értelmi szerzője a jogakadémia egyik szolgálja volt,

akit állásából szeptember 7-én elbocsátottak. Ez a szolgálja

barátságot tartott fenn két, a nagyváradai ügyészség fogházából a napokban szabadult fegyencével, valamint K. L. pénzszekevénylaktossal, akinek Nagyváradon nincs bejelentett lakása.

A kihallgatott tanuk egyöntetűen vallják, hogy

ez a társaság régebben szövetkezett bűncselekmény elkövetésére.

A rendőrség a gyanúsítottak ellen körözlevelet adott ki.

Régóta körözött gonosztevőt fogott el a váradai rendőrség

A tegnap esti razzia során a rendőrség többek közt jó fogást csinált. A Körösparti korzón Trián detektivnek sikerült elfognia Campe István régóta körözött betörőt, aki a kolozsvári ítéletéről szökött meg ez év elején. Campét betörésért ítélte el a törvényszék és ügye fellebbezés folytán került a Tábla elé. Innen szökött meg és cellája kulcsait egy kedélyes levél kíséretében küldte

vissza az ügyészségnek, azt irván, hogy arra neki amugysem lesz többé szüksége. A betörő tegnap működése helyét a Félixfürdőbe tette át. Innen jött be az esti vonattal és a velencei állomástól villamoson igyekezett be a városba.

A detektívek a villamoson pillantották meg a jómadarat és figyelték minden mozdulatát. A Lloyd épülete előtt megneszelt, hogy a detektívek nyomában vannak és egy hirtelen

ugrással leszállt és eltűnt az üldözői elől.

A detektívek utána vetették magukat és a Köröskorzón sikerült elcsipniük. Igazoltatása alkalmával

Lichtmann Rudolf brassói kertes nevére kiállított polgári és katonai iratokkal próbálta magát kivágni a detektívek karmaiból,

de igyekezete hiábavalónak bizonyult. Lefogták és most a brassói rendőrség értesítését várják az iratok ügyében. Addig a rendőrség vendége marad.

Mindenemű lakatosmunkát, napellenzőt, tőzhelyet, Schöberl-ágyat stb. készít és jutányosan javít 2166

Gáspár László

Moşoiu tábornok-utca 1. sz.

Gummiköppenyi

legolcsóbban

LINOLEUM

HAAS LIPÓT, ORADEA

gyári főraktárában vásárolhat

felőköszerű gummikabátot angol gummizással

900.— Leittől.

Nagy cipővásár a Selejtes cipőáruházban Színház-utca 4.

Női, férfi és gyermekcipők nagy választékban. még nem létezett olcsó árban 2962

Mindenkinek érdeké-
ben áll, hogy megte-
kinse az

Alkalmi Áruház

Nic. Iorga-utca 15. sz.
szenzációs olcsó árait.

Reklámon aluli árak a következők:

1 mtr Prima zefir	40 lei
1 mtr divat bársony	96 lei
1 mtr tennisz-flanell	42 lei
1 mtr pouplin-zefir	130 lei
1 mtr nyerselyem 100 cm.	165 lei
1 mtr liberti kabátbélés	120 lei
1 mtr panama szövet	67 lei
1 mtr tiszta gyapjuszövet 250, 300 lei	
1 mtr divatszövet	90, 125 lei

Vászon és damasztárak hallat-
lan olcsó árban.

Rottenberg Márton

N. Jorga (Zöldia)-utca 15.

2981

Autótulajdonosok!

Sziförök!

"Elastica"

gumivulkanizáló és javító-üzem
Viahuta (Szent János)-utca
32. szám. 2794

Nagy harisnyavásár!

Patent gyermekharisnya	17 lejtől
Női kötött harisnya	27 "
Női muslin harisnya I.	55 "
Női selyem flór " I.	88 "
Női selyem flór " selejtes	70 "
Férfi sokni	19 "
Férfi sokni I. mintás	30 "
Női mellények gyapjú I.	425 "
Gyermekszettetek " I.	150 "
Keztyűk, csipkék, himézsek és min- den rövidárak előnyösen	

Klein Sándor és Társa

Ciorogariu (Uri)-utca 1. 2011

Harisnya, csipke, sza-
lag, férfi ing nagy vá-
lasztékban

SZENZÁCIÓ MIKLOSNAI

Butorok

a legszebb kivitelben és
legolcsóbb árban
kaphatók

STEINER

butoráruház Avram Iancu
(Kossuth)-u. 1. souterin.

Hajlított butorok a legolcsóbb
árban. 2448-2

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szóig 40 lei. Egy szó 4 lei
vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.
Állást keresőknek 50 % engedmény.

LEVELEZÉS

PARIS. Levelet ma írtunk. A
napok jól teltek. Csokolunk, V-
vel együtt mindnyájan, az illető
hölgygel még nem találkoztam. 574

„LIVI”. Remélem kitalálod,
hogy neked szól. Ugye kis huncut
csak az ígéretnél tartasz. Ismered
a régi közmondást? aszerint cse-
lekedj! Jó mulatást. Csókollak
En. 573

„ALARCOSBAL” jelíre leve-
let küldtem a Hegedűs hírlapiro-
dába. 568

„MIMOSA”. Leveled megkap-
tam, minden rendben, mondott
időben várlak. 563

FESZEK. JANCSI jelíre levél
ment. 564

CREME, POUFRE, SAVON

a szépség forrása

OLCSÓN vásárolhat a hölgy-
közönség kabát kosztüm és ruha
szöveteket a mi a legdivatosabb
Kertész Reclám áruházában, Má-
ria királyné (Bémer) tér. 2615

SZÉPSÉGÁPOLÁS D. Sternberg
Helén kozmetikai intézetében,
Mária királyné (Bémer) tér 3. I.
emelet. 2615

LAKÁS

ELCSERELNÉM egy nagy szo-
bát egy szoba konyhával, Hu-
szár-utca 15. Proppné. 554

HAROMSZOBAS lakás ujon-
nan épült magánház Victoriei (Ko-
lozsvári) utca elején kiadó. Érte-
kezni Belvárosi dohánytözsde,
Ferdinánd király (Rákóczi) ut 13. 2977-438

ALKALMAZÁS

ÜGYNÖK helyi ismeretiséggel
bevezetve, magánfelek látogatá-
sára felvétetik. Fortuna áruház,
Jorga Miklós (Zöldia) utca 16. 558

MUNKASLEANYOK felvétet-
nek, szakismeret nem szükséges,
Komlós Testvérek, Jorga Mik-
lós (Zöldia) utca 13. 572

EGY mindenek, aki főzni is tud
felvétetik Félix-fürdő igazgatósa-
gánál. 571

GYERMEKGONDOZÓNEK
nevelőnőnek ajánlkozik intelligens
urileány, Koós Etus, Szatmár,
Mircea cel Mare 54. 578

MEGBIZHATÓ takarítónőt ke-
resek azonnalra Krausz Sándor,
Vulcan József (Nagy Sándor) utca
4. szám. 576

TISZTESSÉGES főzni tudó min-
denest és egy gyermekszerező
mindenest keresek azonnalra vagy
15-iki belépésre. Oituz (Lahner
György) utca 1. szám. 565

INTELLIGENS urileány, német
és zongora tudással, vidékre ne-
velőnőnek azonnal elmenne. Le-
velet „Intelligens” jelíre a He-
gedűs hírlapirodába kér. 565

ÜGYES varrótanulólányt, ki a
háztartásban is segít felvesz At-
laszné, Delavrancea (Ritoók Zsig-
mond) utca 33-a. 570

WIR suchen deutsches Fräulein
mit Büropraxis, gute Rechnerin.
Offerte mit Gehaltsansprüchen an
Bourne & Comp. Oradea, Avram
Jancu (Kossuth) utca 16. 579

FÖLDMÉRÉSBEN teljesen jár-
tas fiatalembert keresek. Cim a
Hegedűs hírlapirodában. 580

VEGYI vasalónő magas fizetés-
sel felvétetik. Klein, Astra (Gila-
ny) ut 16. 581

INGATLAN

ELADÓ kedvező fizetési felté-
telek mellett egy városban levő
tanya négyszobás lakás és 90 da-
rab szarvasmarha tartásra beren-
dezett istálló, amelynek padlása
28 vagon takarmány tartására van
berendezve, azonkívül rendelke-
zik baromfi ólakkal, villanyvilági-
tás, vízvezeték és telefonnal, négy
katasztrális hold terjedelmű desz-
kakerítéssel bekerített belső-
sággal. Az építmények ez évben
épültek. Érdeklődők Catana Aurél
ügyvédnél, Ciorogariu püspök
(Uri) utca 11. sz. alatt naponta
8—9 óra között közelebbi felvilá-
gosítást kapnak. 2977-438

HAZHELY bekerítve a Köblös
telepen eladó. Ferdinánd király
(Rákóczi) ut 13. Házmester. 562

ADÁS-VÉTEL

FARKAS Pál: Incefalvi leány
című könyvet megvételre keresem
Cim a Hegedűs hírlapirodában. 540

MACULATURA nagy tételben,
cipőtöméshez elsőrangú, kg-ként
14 leiért kapható a Hegedűs hir-
lapirodában. 492

MINDENFELE színes kézim-
kák készítését, goblent, ke-
stb. jutányos áron elvállalok. C
a Hegedűs hírlapirodában.

UJ! Varrás kedvező heti ré-
letfizetésre, női és gyermek
hák, kabátok, férfi és női fehért
műek, elsőrangú kivitelben. K
lesz, Simeon Stefan (Bethlen) u
ca 23. 2943

Aki azt akarja, hogy diva-
tos és jó ruhája legyen ol-
csó árban, Schreier
férfiszabónál készíttesse
Saguna (Kapucinus)-utca 4. 2943

FÜRESZGÉP, villanyerő
üzemképes eladó. Értekezni Kr
ka, Moldova (Kálvária) u. 6. 4

HASZNALT, de jókarban le-
butorok eladók. Oltenia (Cser-
ri) utca 9. 3

Gyönyörű perzsaszőnyegek
□ m 3000 lejtől. Elsőrangú
gyapjú-fonak kg-ja 450 lei-
től. Felvető fonalak kg-ja
380 lejtől. Minták, szövö-
kellékek, szőnyeg, könyvek

Schulhof Emilnél

Orienszővművészeti iskola
Strada Ep. Ciorogariu (Uri)-
utca 14. 56

VESZEK ócska hamis fogaka
Cuza Voda (Szacsavay) utca 3
Vadász, ajtó jobbra. 57

FINOM ebédlő, háló, uriszob
berendezés, zongora, perzsasző-
nyegek eladók. Aurel Vlaicu
(Vámház) utca 53. I. bal. 56

Oktatás

NÉMETNYELVÜ tanár tam
német, francia nyelvet. Társalgá-
levelezési gyakorlatok. Új mód-
szer. Biztos eredmény. Méréske-
díjazás. Referenciák. Házhoz írt
Cim kiadókba kérek „Nyelvtaná-
nak” vagy Axenta Sever (Bé-
utca 5. al. 56

Ruhákat Gallérokak
fest, tisztí legszebben mos-
vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Endlizést

méterenként 6 leiért vállá-
lok, kifogástalanul elké-
szítve. I. Vulcan (Nagy
Sándor)-utca 11, ajtó 5.

Elsőrendű és modern kivitelű békéscsabai
igen jutányos árban kaphatók Mosse 2933
kedvező fizetési feltételek mellett is

REISZ MIKSA butorgyárában, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 13.

BUTOROK